

VERTROUWELIJK

LANDELIJKE CONFERENTIE VAN DE BRUGGROEP OP 22 MAART 1959.

Gerben WAGENAAR en andere leidende figuren uit de Bruggroep hadden vóór de op 12 maart jl. gehouden verkiezingen te kennen gegeven, dat de groep, onverschillig hoe de stembusuitslag zou zijn, haar werkzaamheden in ieder geval zou voortzetten.

Reeds op 22 maart jl. belegde de Bruggroep in Bellevue te Amsterdam een landelijke conferentie waarin de positie van de groep onder het oog werd gezien. Het kernpunt van de besprekingen betrof het vraagstuk van het al dan niet oprichten van een nieuwe politieke partij.

Aan de vergadering werd door een honderdtal uit alle delen van het land afkomstige personen deelgenomen. Het jeugdige element was daarbij opvallend sterk vertegenwoordigd.

De discussianten kregen voldoende gelegenheid hun standpunt vrijelijk uit te zetten. Henk GORTZAK stelde aan het slot van de conferentie met voldoening vast dat hier wederom de mogelijkheid was aangetoond van vrije meningsuiting in communistische bijeenkomsten.

Gerben WAGENAAR gaf in zijn inleiding allereerst een korte analyse van de verkiezingsuitslag, die hij voor de Bruggroep niet zonder meer teleurstellend noemde. Het kiezerscorps had z.i. een veroordeling uitgesproken over de politiek van Paul de GROOT en de door deze en zijn aanhangers gevolgde methoden. Eén van de grootste fouten van de CPN-leiding was geweest, dat zij de hoofdaanval niet op de reactie had gericht, maar er alles op had gezet om de Bruggroep uit de Tweede Kamer te verwijderen.

In het slot van zijn inleiding deelde WAGENAAR mede, dat het bij de verkiezingen behaalde resultaat, t.w. 35.000 stemmen, de opvatting rechtvaardigt dat de Bruggroep met haar werk moet door gaan. In ieder geval met de uitgave van De Brug en naar zijn persoonlijke opvatting door het oprichten van een nieuwe partij op marxistisch-leninistische grondslag. Deze laatste kwestie wilde hij ter open discussie aan de vergadering voorleggen.

VERTROUWELIJK

Aan de hierop volgende gedachtenwisseling werd door 20 à 25 personen deelgenomen. Verreweg het grootste gedeelte daarvan achtte het tijdstip angebroken om tot het oprichten van een nieuwe partij over te gaan. Het ijzer moest volgens hen gesmeed worden nu het heet was. De 35.000 kiezers, die op het verkiezingsprogram - in feite een summier beginselprogram - hun vertrouwen aan de Bruggroep geschonken hadden, mochten niet in de steek worden gelaten. Voortzetting van de pogingen om de CPN te verbeteren werd door de meeste discussianten zinloos geacht.

De ver in de minderheid zijnde tegenstanders van een nieuwe partij drongen in de eerste plaats aan op het oefenen van geduld. De pogingen de CPN te verbeteren waren huns inziens niet serieus genoeg ondernomen. Het stichten van een nieuwe partij zou voor de eerlijke leden van de CPN de weg naar De Brug volkomen blokkeren. Met het voorbeeld van vroegere afscheidingen in marxistische groeperingen voor ogen gaven zij een nieuwe partij weinig kans op levensvatbaarheid. Zij adviseerden met de oprichting in elk geval tot in de herfst van dit jaar te wachten.

Bij zijn beantwoording van de discussie betreunde WAGENAAR het dat de zusterpartijen, met aan het hoofd de CPSU, bij hun beoordeling van de Nederlandse verhoudingen alleen waren afgegaan op de eenzijdige informaties van de zijde van De GROOT en zodoende tot een veroordeling van de Bruggroep waren gekomen.

Hij wees er op, dat er niet alleen maar sprake was van verschillen van praktische en organisatorische aard tussen de CPN en de Bruggroep. Men verschilde wel degelijk over allerlei vraagstukken diepgaand van mening, in het bijzonder over de geestelijke vrijheid en over de toepassing van het democratisch centralisme.

Aan de hand van de gevoerde discussie meende WAGENAAR te mogen vaststellen, dat er binnen de groep verschil van mening bestond, niet zozeer over de vraag of de oprichting van een nieuwe partij wenselijk was, dan wel over het tijdstip waarop tot deze oprichting zou moeten worden overgegaan. Het standpunt van "voorlopig geen nieuwe partij" leek hem de weg van de minste weerstand.

Niettemin stelde WAGENAAR aan de conferentie voor een commissie te benoemen, die "de noodzakelijkheid van het oprichten van een nieuwe partij zou onderzoeken" en daarover aan een in

september van dit jaar te houden landelijke conferentie zou rapporteren. Indien de commissie een nieuwe partij inderdaad noodzakelijk zou achten zou zij - ten einde de conferentie in het na-jaar in staat te stellen definitieve stappen te ondernemen - tevens de nodige reglementen en een beginselprogram moeten ontwerpen. De commissie moet leiding geven aan de discussie, die in de plaatselijke groepen moet worden voortgezet.

Dit voorstel WAGENAAR werd bij acclamatie aanvaard. Henk GORTZAK deelde aan het slot van de bijeenkomst nog mede, dat het in de bedoeling ligt "De Brug" om te zetten in een weekorgaan van 12 pagina's. Daarvoor zal de vorming nodig zijn van een "strijdfonds" van f 10.000.- per jaar.

Commentaar.

In feite is ter conferentie tot de oprichting van een partij in de herfst van dit jaar besloten. In de landelijke leiding van de Bruggroep is een kwalitatief niet onbelangrijke minderheid echter tegen het vormen van een eigen partij. Deze wil blijven vasthouden aan het communistische beginsel van de éne en ondeelbare partij. GORTZAK en WAGENAAR achten de medewerking van deze minderheid aan de voortzetting van de Bruggroep en - eventueel in een later stadium - aan de oprichting van een partij van zo groot belang dat zij naar het bereiken van een compromis hebben gestreefd.

Het voorstel WAGENAAR is kennelijk tot stand gekomen met medewerking van de minderheid in de leiding. Beide partijen hebben het blijkbaar niet tot een breuk willen laten komen. GORTZAK en WAGENAAR koesteren de - niet ongewettigde - hoop, dat de tijd te hunnen gunste zal werken en dat de minderheid allengs van haar afwijzende standpunt zal terugkomen.

De voornaamste vertegenwoordigers van de minderheidsopvatting zijn de vroegere CPN-Kamerleden Wijbrecht WILLEMSE en Jan HOOGCARSPERL en voorts Leen van den MUYZENBERG, Reeds nu zijn er tekenen die er op wijzen, dat HOOGCARSPERL minder star aan zijn oorspronkelijke standpunt blijft vasthouden.

25 maart 1959

VERTROUWELIJK